P. S. SCIENCE & H. D. PATEL ARTS COLLEGE, KADI

Internal Examination

M. A. SEM - IV **[Mark : 40**

22-3-2016] **Sanskrit - CC 404** **[8-30 to 10-00**

अलंकारशास्त्र - काव्यमीमांसा - (अ - 1 थी 5) - राजशेखर

1. નીચેનામાંથી કોઈપણ ત્રણ સવિસ્તાર સમજાવો. **14**

(1) चित्रोदाहरणैर्गुर्वी ग्रन्थेन तु लघीयसी ।
इयं नः काव्यमीमांशा काव्यव्युत्पत्तिकारणम् ॥

(2) "वेदोपवेदात्मा सार्ववर्णिकः पञ्चमो गेयवेदः" इति द्रौहिणिः ।

(3) पौरुषेयं तु पुराणम्, आन्वीक्षिकी, मीमांसा, स्मृतितन्त्रमिति चत्वारि शास्त्राणि ।

(4) मा निषाद प्रतिष्ठां त्वमगमः शाश्वतीः समाः ।
यत्क्रोञ्चमिथुनादेकमवधीः काममोहितम् ॥

(5) "काव्यकर्मणि कवेः समाधिः परं व्याप्रियते" इति श्यामदेवः ।

(6) "उचितानुचितविवेको व्युत्पत्तिः" इति यायावरीयः ।

2. રાજશેખર અનુસાર કવિ પ્રકાર ચર્ચો.

અથવા **14**

ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે)

(1) રાજશેખરનું જીવન (3) કાવ્યપાક

(2) કાવ્યપુરુષની ઉત્પત્તિ (4) કાવ્યહેતુ

3. નીચેનામાંથી કોઈપણ છ પ્રશ્નોના બે-ત્રણ વાક્યોમાં જવાબ આપો. **12**

(1) કાવ્યમીમાંસામાં રાજશેખર પોતાને માટે કઈ સંજ્ઞા પ્રયોજે છે ?

(2) રાજશેખરની કૃતિઓ જણાવો.

(3) કાવ્યમીમાંસા શબ્દ સમજાવો.

(4) કાવ્યમીમાંસા ના બીજા અધ્યાયનું નામ જણાવો. આ અધ્યાયમાં કવિ શાની ચર્ચા કરે છે ?

(5) આચાર્યોના મતાનુસાર વેદાંગો કેટલા છે ? કયા કયા ?

(6) સરસ્વતીએ કાવ્યપુરુષની પ્રશસ્તિ કરતા કાવ્યના કયા લક્ષણો વર્ણવ્યા છે ?

(7) બુધ્ધિમાન શિષ્ય કોને કહેવાય ?

(8) સહજા અને આહાર્યા પ્રતિભા કેવી રીતે ઉત્પન્ન થાય છે ?